

Sy-li spēwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbske njedźelske kopjeno

W Budyschinje

31. měrza 1935

Bauzen

Njedźela Łaetare.

Mat. 9, 14—17.

Hdnj žu džěczi něšto sawinowale, hdnj žu žebi s nje-
požluchnosću abo hewal s někajkej njepěknosću křoštanje
sajlužike, žalosća a plakaja, so bnych na tajke waschnje žwo-
jimaj staršimaj požajale: „Hlajće, tak žel mi je mojeje
škóscje, tak žo mojejo hrěcha taju!“ S tajkim žwojim sadžerže-
njom chžedža žo tute džěczi hrožajeho pokřoštanja sminyč.

Tajkim džěcjom runaja žo ludj stareho čaža — tež ži-
dowski lud. Wone bojachu žo přehed Božim hněwom, so žu
žo přehhrěšiwšči drohotu, wójnu abo naražaje khorosće
žebi sajlužike, a potom žo posćizichu. Njējědžachu ani njepi-
jachu, wožebje žo idawachu wišejje mjažneje jědže. Esami
žebje křudowachu a tak bolosće na žo bjerjachu, so bnych
s tym hněwneho Boha směrowali. Poštajichu ja posćenje wě-
šte dny a čažy. Kaž se snateho přichirunanja wěmy, posćizichu
žo wožebje farišejšy husćišcho hišćje, hačž bě to w Mójša-
žowym sakonju přichitane. Posćizichu žo šawnje, so by
wšchón lud se spodžiwanej om pobožnosć widžal. Sa wo-
žebje sajlužbne žo wobhladowašče, hdnj přich posćizanju we
žarowanškim woblecženju křodžachu, hdnj žebi wlošy nje-
wucžěbachu, ale žebi popjel na hlówu žypachu.

Esamo Jan křćenik žo tutny židowski waschnjow
džeržesche a žebi to tež žadašče wot žwojich wucžobnikow.
Niz pak tak Jesuž. Wón tajke posćenje wotpořasa. Tohodla
přichitupichu ras Janowi wucžobnizy k Křistužkej s tymi
řlowami: „Čehodla posćizimy žo my a farišejšy tak wjele,
a twoji wucžobnizy žo njeposćaja?“

Šaj, čehodla wotpořasuje Jesuž tajke posćenje, kiž žo
tola hewal po móžnosći po židowski wustajenjach mějesche?
Čłowjek widži, šchtož přehed woczomaj je, wón pak hlada do
wutrobny čłowjeka. Tohodla nima wón pocžinanja a šwuczo-

wanja farišejšich ja šutki, kiž bnych žo Bohu špodobale.
Wón wě, so je to něšto žyle šwontowneho. Trjeba njeje,
so kaž farišejšy kižale woblicžo činimy. Křistuž praji we
žwojim wulkim přědowanju na horje: „Hdnj my žo posćizje,
njehladajće kižale, jako jebažojo; přchetož woni smoršćža
žwoje woblicža, so by bylo ludžom wědome, so žo posćaja.
Sawěrnje, ja praju wam: Woni žu žwoju mšdu dostali.“

Mamy my tutym řlowam tak rošumicž, so žo šyła
posćizč njetrjebamy? Čehodla by potom kóžde lěto nastawał
ja na křescžijanow řwjaty pošť? A řwjaty pošť nima nam
wón přchezo šažo do wutrobny a do řwědomnja posćizanja?
Jesuž praji we žwojej wotmořwje: „Kaž móža křažni hošćo
řrudni bnyč, tak dotho hačž je nawoženja přich nich?“ Wle ja
naž křescžijanow pladži drubi džěl jeho wotmořwy:
„Tón čaž pak budže přichicž, so budže nawoženja wot nich
wřaty, a tehdy budža woni žo posćizč.“

Přchetož naš Šbóžnik, kiž tola řam řebje tu měni s na-
woženju, je nětko wot naš wřaty. Wón je ščoncžik řwój řem-
řki běh, hdnj je šchol černjow pošny pucž na Golgatha. A
na jeho hórke čerpienje špominamy my křescžijenjo w tu-
tych njedželah do jutrow. Našče myřle džaja k čerpijazemu
Šbóžnikkej. Přchěřadžujemy žo nutrnje do tamnych nimo mě-
ry čeržkich dnjow a hodžinow, hdnj je čerpič, kaž přjedy njejo
a po nim žadny čłowjek čerpič njeje. Wón je čerpič ja naž,
so bnych my měř měli a přches jeho rany wuhojeni byli.

To je wěšo ja naž řhutny a čichy čaž, w kotrymž šhla-
dujemy s hlubokim rudženjom na křičž Křistuřa, kaž řerluřch
napomina: „Dobru nóz, my wjeřelosćje, dobru nóz čži, řwě-
če, dam“, a šažo: „Přčž, my hrěřčne wjeřla, džicje, ja
waž žyle šačžřnu.“ Wle kaž je móžno, so řěka w tutym čži-
chim čažu džěřniřcha njedžela Łaetare? to řěka: Wjeřelče
žo? Šaj, my mamy woprawdže wřchu přichicžinu žo wjeřelicž,

hdyž spominamy na našhe wumoženje psches czerpjenje a wumrěče našeho Sbožnika.

Tajke swjekelenje pať so derje snježe s posćenjom, hdyž so prawje posćimy. Njezměny so posćiciz po waschnju farijskich. Njezměny sabncz, shtoz Marczin Luther praji: so je posćenje pěknny, runjež swonkowny skutk abo poczint, kaž je kam waschnje měł a sathował, so tóhdy jědže sderžal, hdyž by chyzł k Božemu blidu hicz, kaž naši pobožni stari Sserbja spowědnny džen naczwutrobu Bože czěto a krej swojeho Sbožnika wužiwachu a potom hagle něšto k šebi bjerjedu.

Prawe posćenje wuczi nať Jesajaž, hdyž rjeknje: „To je pať prawe posćenje, kotrež ja wuswolu: Džěl šobu hłódnym k wój khleb, a wjedz sathnatny do swojeje khěže; hdyž ty naheho widziš, wodzewaj jeho, a njewotczehni so wot swojeho czěta. Ttedy budže twoje šwětlo kaž rańsche serja skhadžecz, a twoje šbožo budže nahle roicz, a twoja prawdosć přjedny tebje pónđže, a krašnosć toho Knjesa budže tebje wobarnowacz.“

Jesajas ma prawje. Shtozkuli kšesczian kam šebi wotkama abo pschikrótschi Bože dla, so by dawacz měł potrebny, wošebje najmjenšim mjes Jesukowymi bratrami a šotrami, — sawěcže to je Bohu spodobne posćenje. Hdyž šwěrnaj starškej šnadž wulke wopory šebi napožitaj, so byšhtaj swoje džěczi, kaž so jimai saleži, woczahnytoj w bojošczi a w napominanju ke Knjesej, hdyž mlodženz so rospróščenjom, tež hewak njewinowatny, šdaluje, so by k wjekelu swojeju starškej poškudny shtwórtej kašni so se wšchej pilnosćju pschihotował na swoje pschichodne powołanje, hdyž mloda holza bjes sawiscže a mórčenja šwojim towarškam na jich sawjekelenja hicz da, dofelž ma doma pschi swojej khorej maczeri wostacz a ju wothladacz, jažo praju: To je prawe ewangeliske posćenje. Szyla shtoz so rad a wjekele wšcheho wostaji, shtoz by jeho samylich mohło a wotdžeržowacz wot džakowneho spominanja na Jesuša a jeho kšich; shtoz tam njeđže, hdyž mohł hicz bjes hrěcha, ale njemohł tam šobu pscheprošncz swojeho Sbožnika, njemohł tam na šebje šloženeju šaczuwacz jeho šwjatej woczy a njemohł tam w jeho mjenje mjelczo šdychowacz k swojemu Bohu, — tež to wšhitko šluscha do praweho posćenja.

Šisće ras pať budž wospjetowane, so dyrbi so to štacž Bože dla, niz ludžom k woczomaj, a s hotowej wutrobu. Potom to budža wěrnje dobre skutki jačo plody žiweje wěry, kotraž Jesuša njewidzi a wšchal na nim wiža jačo na šwojim najwjetšim tuble, so by dopjelnjene było, shtoz wón praji: „Čzaž pschidžže, so budže nawoženja wot nich wšatny, a tehdy budža woni so posćiciz.“

Mi je žel toho luda.

„Mi je žel“, o tak Syn Boži
Rjeknje počny šmilenja.
Kaiki kšich wón na so šložil,
So by wumohł s kaženja
Čłowštwu, w hrěchach šabkudžene,
Kaž tam wozny roshonjene
W pušćinje bjes paštyrja,
Přjedny dnžli sawutla!

„Mi je žel“, o tak so šjewi
Křistuškowa lubosć k nam,
Hdyž wón, wižajo na drjewje,
Sa nať woprue so kam.
Njemoleny w šazpiwanju,

Wužměščenju, cžwilowanju
Jesuž wšhitko czerpjěše,
Dobncz nam wšchem žiwjenje.

Boža prawda, šwjatosć žada
Šapćacjenje sa našch doh,
A tuž njebē druha rada
Sa nať khudnyh hrěšnikow,
Šacž so Boži Syn je nětko
Pšchecžerpil tu sa nať wšhitko,
Šom' bē žel, haj tohodla
Šswoje wozny wuthowa.

Jesu, wěcžna lubosć Tvoja
Wšhitko sa mnje došonja!
Ja wěm, so tež wina moja
Je Čže na kšich pschinjěkla.
W šwjastach hrěcha wuputany
Był ja wěcžnje šatamany,
Hdyž tu Bože jehnjatko
Njebny sa nať wumrělo.

Mi je žel, mój Wumožniko,
So ja njecžinju, shtoz chzu.
S tym ja, šwěrnny pomozniko,
S noweho Čže wurudžu.
Wostań pschi mni w špntowanju,
Daj mi khrobkoscž k wojowanju,
Tak ja wěcže došudu.
Jesu, ja Čže njepušćuju.

S. B.

Ludowy džěń Šnutskowneho Mišijonštwa.

Šnutskowne Mišijonstwo ma tež lětka šwój džěń. Natutym dnju móže kóždy počasacz, hacž wón jo lubo ma a hacž món lubo ma Knjesa tutoho wulkeho skutka, Knjesa Jesuša. A kóždy to tež počasa, chzjo nochzjo, njech něšto da abo njech nicžo njeda.

Kohož wutroba lubosćže počna je, lubosćže ke Křistuškej, tón njemóže hinať, hacž lubosć wopočasacz, byrnjež Šnutskowne Mišijonstwo runje nětkle po měkazach dawanja sa šmysku pomoz pschichlo po dary lubosćže a džaka.

Tuž pschihotujmy so na tutón džěń! Budže to Šalmarum. Dny wot 8. hacž do 14. šaprleje šu sa domjazu šberku dowolene a 13. a 14. šaprleje tež sa šberku na hašach.

Šoni bē přeni wošebity ludowy džěń Šnutskowneho Mišijonštwa. Šacžrunjež so wón kaž lětka šmyskim měkazam, kotrež šebi pschezo šnowa dary žadachu, pschisamny, bē jeho wudobnytk tola jara rjany a wo wjele wjetšchi hacž šberki, kotrež w přjedawšich lětach sa tutón skutk kšesczianškej lubosćže šberachmy. To nam wobšwědcža, so štej lubosć a džakownosć žiwej mjes kšesczianami. A hdyž lětka tutu šberku šberamy na šonzu wulkeho poštneho čžaka, čžaka wulkeje woporniwije lubosćže Křistuškoweje, kať mohła to naša lubosć a džakownosć mjenšcha bycz?

Šošwjećenje noweje Šuczanskej žyrkwoje.

(Šotraczowanje.)

Wložnje šaklincža křlusch, kotryž wošada šanjěny: „Šdy byč ja s tyžaz šasčkami.“ Šarac Šowčec — šastupjet Šowjerowskeho šuperintendentny — mějěše šwjedžěńsku šiturgi-

ju. Džeczazy thór sajpěwa kěrlušy: „D swjaty Ducho, pój wšahat k nam“, a wořada „Bóh, Wótcze, wšchěch wězow pschicžina“.

Garat Malink-Dajowski měješe swjedzeńske předowanje s tekstom: „Haj, sbóžni šu czi, kiž Bože kłowo kłyšcha a to šame wobarnuja“ (Luf. 11; 28). Pšches Božu njesašluzenu dobrotu šmy škóncznie nowu zyrkej dotwarili. Rjenje wudebjeny steji tu nětk našy Boži dom. Pšches wyškodoštojnego knjesa biskopa hu pořwjećzenny a do rukow wořady daty. Mamy přenju Božu kłuzbu w nowej swjatnicy. Haj, swjatnica je tutón Boži dom, temu pořwjećzenny, kiž tam wyškoło wysche wšchěch cžlowjekow trónuje. Jeho hłóš budže wořada w tutej swjatnicy wukłyšhecž, hdyž budže tudy šhromadžena, dženska, a da-li Bóh, hišcže wjele, wjele krócz. Bóh šam chze tudy s nami rěczecž pšches šwoje šwjate kłowo, a my s Bohom pšches modlitwy a kěrlušy.

W šwěcže je mnoho knjesow, a my ššchecžijenjo šmy jim poddani, ale jenož teho Knjesa dla. A tutón knjes je našy Knjes Ješuš Khrystuš, knjes zyrkwje, wječy wořady. Jeho kłowo jenicžy ma šo w zyrkwi předowacz. We zyrkwi placzi jenož: „To praji tón Knjes!“, niž žane cžlowške rěčenje. A to kralestwo tuteho Knjesa je hinasche hacž kralestwa tuteho šwěta. Wone njeje wobmješowane na žadny kraj, na žadny cžak, wone knježi nade wšchěm a woštanjje hacž do wěcznošcže. Tute kralestwo njeje s tuteho šwěta. Wone njeje wobmješowane na žadny cžak, wone knježi nade wšchěm a woštanjje hacž do wěcznošcže. Tuto kralestwo njeje s tuteho šwěta a tehodla njeje tež tak wobknježene kaž kraje tuteho šwěta. W tutym šwěcže hrěcha a njeprawdy šo knježi s mozu, se šakonjom a s namozu. W Knjesowym kralestwje pať s lubošcžu. A hdyže je tuto kralestwo? „Šlejcže, Bože kralestwo je s nutšach we wař“. Kaž tuta nadobna zyrkwicžka wořjedž wšy steji, tak chze Khrystuš pšches šwojeho šwjateho Ducha wořjedža we wařchich wutrobach bydlicž a chze nad wami knježicž s lubošcžu k wařchemu šbožu. Wón rěcži rěcz ewangelija: „Sbóžni šu czi, kiž Bože kłowo kłyšcha a to šame wobarnuja“. Wón njerěcži: wy d n r b i c ž e Bože kłowo kłyšhecž! ale: sbóžni šu czi, kiž Bože kłowo kłyšcha! My pať chzemy se Samuelom prajicž: „Rěcz, Knježe, pšchetož twój wotrocž kłyšchi“. Tón Knjes pať chzyl žobnowacz wšchitkich, kiž tu won a nuts khodža a khodžicž budža, a chzyl jim šacžuwacz dacž něšto wot šbóžnošcže šwojeho kłowa!

Šhto je pať Bože kłowo? Biblija? Zyle wěscže. Ale šelko cžlowjekow nadeřdžemy, kiž praji, Biblija je tola tak wobšherna, tak cžežko šrosumliwa, tak pošna napschecžiwnošcžow, tak štara, wona je pižana wot mužow, kiž hinascheje krewje běchu, atd. A woprwdže, cžežko je, Šswjate Pišmo šrosomicž, hdyž jenož šwonka šo jemu pšhibližujesh, kaž někažkim druhim štarym kniham. Šswjate Pišmo prawje šrosomicž, to je potajništwo. My dnyrbimy najprijedny šrijedžicžšo biblije šesnacz, potom budže nam wšchitko druge tež jažne.

A tute šrijedžicžšo je našy Knjes Khrystuš. Wón šam je to žive kłowo Bože: „To kłowo šcžini šo cžělo a bydlesche mjes nami“. A dokelž Khrystuš njeje morwy, ale je žiwy a knježi do wěcznošcže, tehodla njejšu Biblija tež žane morwe knihi, tehodla njeje Bože kłowo žane morwe kłowo, ale je wótry mjecž. A tehodla placzi to kłowo Bože ša wšchě cžakny, ludy a kraje.

Khrystuš je šrijedžicžšo z n ř e h o Šswjateho Pišma. Štary Testament pošajuje na njeho, a Nowy Testament

šwědcži wo nim. Wot njeho haťle dostawa wšchitko šwoje šwětko, šwoju móz, šwoju placžiwoscž. Tehodla ma po prawym kóždy předat ewangelija jedny jenicžki thema we wšchěch cžakach, padach a wobštejnošcžach: „Wěr do teho Knjesa Ješom Khrysta, tak budžesh ty a twój dom šbóžny“. Wšchelaťori cžlowjekojo do Božeho domu pšchihadžejja: khudži, bo-haczi, khori, štrowi, šrudni, wjeřeki atd. a po prawym šo wšchitkim to šamžne předuje: „Wěr do teho Knjesa Ješom Khrysta!“ A tola praji tute kłowo Bože kóždemu něšto druge. Jenemu je wone khutne napominanje, druhemu pšchecželne pohonjenje, ššecžemu šwjeřelazy trošcht. Haj, študnja, s kotrejš šo Bože kłowo žorli, njemože šo ženje wucžerpacz. Kať mnoho předariow je hižom na kłětkach štaťo, dobri a šhpatni, a woni šu wšchitny předowali: wěr do teho Knjesa Ješom Khrysta!“

To kłowo toho Knjesa cžini cžlowjekow šbóžnych. We šwěcže knježi šakon. A wón njeknježi jenož w štaczje, ně we žylym našchim žiwjenju. Tutón šakon dnyrbimy šnacz a wobšedžbowacz, hewat njemožemy wobštacž. Wšchudzom placzi wón, jenož niž w kralestwje našeho Knjesa a Šbóžnika. Tu na šemi ma šo wšchitko po kłowje, ale tam šo tola tež pšchipowěda ewangelij: „Dowěr šo, twoje hrěchi šu tebi wodate!“ W Božim kralestwje poštrowja naš wobras ššchizowaneho, wobras toho, kiž njeřesche našche khorošcže a napoľoži šebi našche bološcže. Tam mamy wodaczje hrěchow, a hdyž wodaczje hrěchow je, tam je tež žiwjenje a šbóžnošcž. Tohodla je to šbóžnych cžinjaze kłowo, kotrež šo tu předuje: Knježe, ty šy mój hrěch, a ja twoja prawdošcž! Haj, sbóžni šu czi, kiž tuto kłowo Bože kłyšcha a to šame wobarnuja.

(Škóncženje šcžěhuje.)

Ša khorych a štrowych.

Šnajecže Wulku Ššónzu njedaloko Lubija? Wulki to štatny wuřtaw ša wobohich šobucžlowjekow, kiž šu na ducha šłabi a khori. Wjele wulkich domow tam steji na wulkej ležownošcži, kotraž je kaž rjana šahroda. Wone leža daloko róšno a šu tola šako žyť. Wone šu, šhtož njewidžicž, pod šemju wšchě mjes šobu šwjajane a to tak, šo wot žentralneje naprawy ša parne tepjenje a ša wobšwětlenie džeja pod šemju wuřte khodny do kóždeho s tutnych twarjenjow, tak wuřtwarjene, šo móžesh s jeneho do drugeho pod šemju hič.

W rjanych, šwětknych domach pšchewwajju tam khori: na ducha šłabi abo hewat na ducha khori, epileptišny a drušny. A s nimi czi, kotřiz jich šěfuja a hladaja, šekarjo, hladarjo a hladarřki; jich je wulka šnyla. Ale wulka šnyla je tež tnyh, kiž šu khori.

Šhtož je dom widžat, a šhtož wothladanje a šěkowanie šnaje, tón wě, šo šu wobšy khori tam derje ššhowani a šastarani, šo šo wšcho štanje, šhtož móže jim jich cžak bědy woložicž abo jim, jeli šo je wuřtrowjenje móžne, wuřtrowjenje pšchinješcž. Naprawy ša to šu pornyo prijedny wo wjele hinasche. A wuřtaw we Wulkej Ššónzy ma we šwojim direktoru šekarja, kotryž je šobu s wjednikom po puczach, po kotrychž šu cžlowjekojo dužny, pomhacz tutym khorym se šřědkami noweho špóšnacža, naštajneho pšchepytowanja a pruhowanja. A šdobom ma tutón wuřtaw tež mnoho, šhtož jemu móžne cžini, po najnowišchich našhonjenjach šěkowacz. Tak tam widžicž wulku šahrodu, w kotrejš jich wjele khorych džeľa; tak je tam wulke kubťo, na kotrymž ma jich tohorunja wulka šnyla khorych džeľa. Njeje wjazny tak, šo šekarjo khorych bjes džeľa a rošpřiščenja šedžo woštaja; ně, khori dnyrbja šo hibacz,

